

Příloha k protokolu o SZZ č.

Jméno: **Bc. Zuzana NEUGEBAUEROVÁ**

Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích**

Filozofická fakulta

Ústav bohemistiky

Datum odevzdání posudku: **21. 1. 2019**

Obor: **uČJL – uFJ**

Vedoucí diplomové práce:

doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

Oponent diplomové práce:

Mgr. Michal Havrda, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

VÝVOJ RODNÝCH JMEN V HRADCI KRÁLOVÉ

téma

Tématem diplomové práce Z. Neugebauerové jsou rodná jména dětí narozených v Hradci Králové v období 1980 až 2017. Diplomantka zkoumá jejich repertoár, oblibu, frekvenci, koncentraci jmen, jejich stabilitu, vliv motivace na volbu určitého jména. Připojuje i kapitolu, v níž sleduje oblibu prvních deseti dívčích a chlapeckých RJ v celém sledovaném období. Cílem práce je zachytit vývoj RJ u obou pohlaví v rozpětí více než 30 let. Hned zpočátku je třeba uvést na pravou míru název práce. V úvodu diplomantka uvádí, že tématem DP jsou *Rodná jména křestní v Hradci Králové*, jak je to uvedeno i v zadání práce, avšak název diplomové práce je *Vývoj rodných jmen v Hradci Králové*. Obměnu názvu je třeba vysvětlit a měla být v úvodu DP zmíněna. Autorka v něm vyslovuje předpoklad, že by mohla alespoň dílčím způsobem přispět k obohacení onomastiky, respektive antroponomastiky, a prostřednictvím statistik frekvence RJ pomoci budoucím rodičům k orientaci při volbě jména dítěte. V teoretické části přiblížila v rámci onomastiky antroponomastiku, problematiku RJ, jejich vývoj, dělení podle původu a motivanty pro volbu jmen. Citovala práce významných českých antroponomastiků (J. Svobody, F. Kopečného, M. Knappové, J. Pleskalové aj.). Metodologická kapitola informuje o struktuře práce a poté představuje postup ve výzkumné části. Diplomantka vyčlenila od r. 1980 do roku 2017 pět časových úseků vždy po šesti letech. Seznamy pouze křestních jmen narozených dětí získala na Magistrátu města Hradec Králové. Seznamy byly vytvořeny ve speciálním programu, z něhož je možné vytisknout pouze rodná jména a počet jejich výskytu u novorozenců. Tímto způsobem nedošlo k porušení ochrany osobních údajů. Získala obrovský počet jmen, která rozdělila na chlapecká (31 095) a dívčí (29 466). Vysoký nárůst novorozenců a počtu různých jmen se váže zejména k období posledních tří let. Kromě toho vzrostl počet jmen cizojazyčných, u nichž se těžko určovalo pohlaví dítěte.

Ve výzkumu se zaměřila kvůli vysokému počtu RJ vždy na prvních deset nejoblíbenějších jmen. Vysvětlila také, jak určovala frekvenci jména, čili častost jeho výskytu v celém repertoáru. S využitím metody V. Šmilauera vyčlenila čtyři skupiny jmen podle oblíbenosti: oblíbená jména nad 10 %, běžná 3–10 %, užívaná 1–2 %, vzácná do 1 %. Oceňuji, že pracovala s tabulkami Excel a vypočítávala procentuální zastoupení každého jména vzhledem k celkovému počtu. Pro každé sledované období vytvořila několik tabulek

(s přehledem nejoblíbenějších jmen z repertoáru dívčích i chlapeckých jmen a procentuálním vyjádřením, s celkovou frekvencí jmen podle oblíbenosti a s oblíbeností jmen v jednotlivých skupinách (RJ oblíbená, běžná, užívaná, vzácná). Nakonec vytvořila grafy zaznamenávající vývoj oblíbenosti prvních deseti dívčích a chlapeckých jmen v konfrontaci s jejich počtem ve všech obdobích. Grafy názorně ukazují, u kterých jmen od roku 1980 do roku 2017 vzrostla, nebo poklesla oblíbenost, která z nich se udržela v první desítce, či z ní zmizela. Ke zjištění motivace volby jména zvolila dotazníkovou metodu. Cenné jsou i položky koncentrace (kolik procent činí zastoupení prvních deseti nejoblíbenějších jmen z celkového počtu jmen v daném období) a stabilita repertoáru prvních deseti jmen chlapeckých i dívčích. Její závěry jsou relevantní a odpovídají skutečnosti. Během zvoleného téměř třicetiletého období se rozšiřoval repertoár RJ a klesala jejich koncentrace, snižoval se i počet dětí pojmenovaných deseti nejoblíbenějšími jmény aj. Tabulka deseti nejoblíbenějších jmen za všechna období a barevné grafy zobrazující v procentech poměr zastoupení jednotlivých oblíbených RJ vzhledem k celku vhodně doplňují celkový závěr práce.

Po formální stránce je DP přehledně uspořádaná, v teoretické části se opírá o autority v oboru onomastika, citace jsou jednotné, grafické znázornění velmi dobré. Připomínám nedopatření u tvaru termínů antroponymum, exonymum.

Diplomantka prokázala schopnost roztrždit a mnohostranně analyzovat bohatý antroponomastický materiál. Své výklady podepřela solidním materiálem, statistickými výpočty a názornými grafy. Přispěla k rozšíření výzkumu, který se v předchozích kvalifikačních pracích zastavil na počátku 90. let 20. století.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

.....
podpis vedoucí diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 19. ledna 2019

Stupeň klasifikace:	☒ výborně	☐ velmi dobře	☐ dobře	☐ nevyhovějí
---------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------	-------------------------------------

*) Nehodící se škrtněte

